

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021/2022-2023/2024

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Anatomia człowieka w zarysie
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Biologii i Biotechnologii
Kierunek studiów	Biologia
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnouczelniany
Forma studiów	stacjonarny
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr hab. n. wet. Waldemar J. Grzegorzewski, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. n. wet Waldemar J. Grzegorzewski, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	6			24					2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

WYKŁAD - ZALICZENIE

ĆWICZENIA LABORATORYJNE – ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość biologii

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Poznanie ogólnej i szczegółowej anatomicznej budowy człowieka z elementami ontogenezy i histologii w układzie systemowym pod kątem czynnościowym
C ₂	Zapoznanie studentów z anatomią funkcjonalną człowieka w zakresie podstawowym w celu lepszego zrozumienia jego budowy anatomicznej
C ₃	Zrozumienie zależności między budową narządów i układów a ich funkcją.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	zna pojęcia związane z budową organizmu człowieka pod kątem czynnościowym i wzajemne powiązania pomiędzy narządami i układami	K_Wo1
EK_02	zna prawidłową budowę histologiczną i anatomiczną wszystkich tkanek, narządów i układów	K_Wo4
EK_03	rozumie i analizuje wpływ procesów rozwoju i różnicowania w czasie ontogenezy na budowę anatomiczną człowieka	K_Uo6
EK_04	potrafi dostrzegać zależności oraz określić położenia części przewodu pokarmowego, głównych kości i ich połączeń, mięśni, naczyń krwionośnych i chłonnych, nerwów czaszkowych oraz pozostałych narządów	K_Uo6
EK_05	obsługuje aparaturę antropometryczną służącą do wykonywania pomiarów cefalo- i somatometrycznych na ciele żywego człowieka w celu oceny zależności między budową anatomiczną a ich funkcją	K_Uo6
EK_06	potrafi posługiwać się specjalistyczną terminologią anatomiczną	K_U11

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Zarys anatomii prawidłowej- definicje, historia i zakres badań.
Przedmiot i definicja antropologii
Człowiek jako gatunek biologiczny.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Zapoznanie z regulaminem pracowni. Organizm człowieka jako jedność funkcjonalna. Określenia orientacyjne w przestrzeni -osie i płaszczyzny ciała, linie i okolice ciała, kierunki.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Osteologia szczegółowa: Budowa czaszki. Kręgosłup i klatka piersiowa – budowa, mechanika. Budowa kości i połączeń kończyny górnej oraz dolnej. Rozwój, podział i ogólna budowa mięśni. Topografia: mięśnie twarzy, mięśnie grzbietu, mięśnie szyi, mięśnie klatki piersiowej, mięśnie brzucha, mięśnie kończyn.
Układ nerwowy: układ nerwowy ośrodkowy; ośrodki i drogi nerwowe; układ nerwowy obwodowy; układ nerwowy autonomiczny.
Naczynia krążenia małego, i płodowego. Krążenie duże – układ naczyń tętniczych i żylnych. Zaliczenie układu ruchu Budowa serca. Naczynia wieńcowego. Naczynia chłonne. Krążenie chłonki. Zaliczenie osie i płaszczyzny, układ ruchu
Układ oddechowy – rozwój, budowa. Budowa przewodu pokarmowego. Wielkie gruczoły trawienne
Gruczoły dokrewne i ich znaczenie w regulacji hormonalnej czynności organizmu.
Rozwój układu moczowo-płciowego. Układ rozrodczy. Zaliczenie układ krwionośny, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ dokrewny
Przedmiot antropometrii – instrumenty pomiarowe. Metody badania osobników żywych – ćwiczenia praktyczne: cefalometria i cefaloscopia, somatometria i somatoskopia

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład – wykład z prezentacją multimedialną w kontakcie bezpośrednim lub w trybie zdalnym z możliwością przesłania do otworzenia, *metody kształcenia na odległość*.

Ćwiczenia z wykorzystaniem: foliogramów, atlasów anatomicznych, materiałów kostnych, modeli anatomicznych, kolorowanie, dopasowanie opisów do prezentowanych struktur anatomicznych, uzupełnianie brakujących słów, wyjaśnienia znaczenia terminów anatomicznych oraz instrumentarium antropometrycznego; praca w grupach – rozwiązywanie zadań, dyskusja, *metody kształcenia na odległość, hybrydowe*.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium pisemne/testowe;	ćwiczenia
EK_02	Kolokwium pisemne/testowe;	ćwiczenia
EK_04	Praca pisemna	ćwiczenia
EK_05	Obserwacja ciągła	ćwiczenia
EK_01 - EK_02, EK_06	Obserwacja ciągła, obecność	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ćwiczenia laboratoryjne - zaliczenie z oceną; ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych (kolokwia pisemne), aktywności studenta na zajęciach oraz przygotowanie pisemnych sprawozdań z przebiegu ćwiczeń (sprawozdania);

Wykład – aktywność, obecność.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	28
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Krechowiecki A., Czerwiński F.: Zarys anatomii człowieka. PZWL, Warszawa 2019

Gołąb B.: Podstawy anatomii człowieka. PZWL, Wyd. 2. Warszawa 2012.

Ross & Wilson Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby. Elsevier Urban&Partner Wrocław, 2010

Malinowski A.: Wstęp do antropologii i ekologii człowieka. Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego. Łódź 1999.

Literatura uzupełniająca:

Sobotta: Atlas anatomii człowieka. T. 1-3. (red. Paulsen F., Waschke J.). Wyd. Med. Urban i Partner. Wrocław 2012 (lub atlasy anatomiczne innych autorów).

Gołąb B., Traczyk W.Z.: Anatomia i fizjologia człowieka. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Szkolenia „Tur”. Jaktorów 1997.

Sawicki W., Malejczyk J.: Histologia. PZWL. Wyd. 6. Warszawa 2012.

Michalik A., Ramotowski W.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Wyd. 5. Warszawa 2013.

Malinowski A., Strzałko J. (red.): Antropologia. PWN. Warszawa-Poznań 1985.

Sokołowska-Pituchowa J. (red.): Anatomia człowieka. Wyd. Lekarskie PZWL. Warszawa 2008 (wyd. VIII).

Woźniak W. (red): Anatomia człowieka. Wyd. Med. Urban i Partner. Wrocław 2003.

Wolański N.: Rozwój biologiczny człowieka. PWN. Warszawa 2012.

W. Kapit, LM. Elson. Anatomia człowieka – atlas do kolorowania. REBIS Poznań. 2018

INNE DOSTĘPNE ATLASY ANATOMICZNE CZŁOWIEKA.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej